

Kihez imádkozzunk?

(Ungarisch, Hungarian)

Írta: [Professzor Dr. Werner Gitt, Braunschweig](#)

Eredeti cím: Zu wem sollen wir beten?

Fordította: [Máté Zsuzsa](#) (2013. december)

1 Bevezetés

A földön jelenleg 7 milliárd ember él (2013. januári adat). A Biblia alapján tudjuk, hogy minden ember Isten teremtménye (nem gyermeke, ahogy ezt gyakran helytelenül mondják). Az emberiség nagyobbik része szokott imádkozni.

Még a Szovjetunió idején abban a hatalmas országban minden diáknak ateista előadásokra kellett járnia. Az ateizmus egyik professzoráról kiderült, hogy mielőtt megtartotta az előadásait, mindig imádkozott. Vajon kihez imádkozott, amikor azt tanította, hogy Isten nem létezik?

Az emberek a legkülönbözőbb helyekre címezik az imádságaikat:

- A muszlimok Allahhoz imádkoznak.
- A buddhisták nagyon buzgók az imádságban, pedig a vallásukban nincs személyes isten.
- Az indiánok a nagy Manitut hívják segítségül.
- II. János Pál pápa olyan békeimára hívott (1986 októberében és 2002 januárjában) a közép-olaszországbeli Assisibe, ahol mindenki a maga istenéhez imádkozott.
- A zsidók Istenhez imádkoznak (akinek Elohim, Adonai stb. a neve).
- Jehova tanúi Jehovát imádják.
- A katolikusok Máriához is imádkoznak.

Sokan imádkoznak, és sokan beszélnek Istenről. Ezen a Biblia Istenét értik, vagy valamelyiket a közül a sok isten közül, amelyeket már Pál idejében is tiszteltek Athénban? A keresztyének is felteszik a kérdést: kihez imádkozzunk? Csak Istenhez, az Atyához, vagy Jézushoz is, vagy a Szent Szellemhez is? Ezzel a kérdéssel nagyon gyakran és a legkülönbözőbb körökben találkoztam. Alapos megfontolást igényel, ha válaszolni akarunk erre a kérdésre. Először néhány saját élményemen, ill. példákon keresztül szeretném bemutatni a különféle felfogásokat, hogy rávilágítsak a problémára:

1. példa: Egy észak-németországi előadásom után egy idősebb asszony jött oda hozzám beszélgetni. A helyi evangélikus gyülekezethez tartozott, és azt mondta, hogy soha életében nem imádkozott még Jézushoz, Istenhez viszont már hosszú évek óta imádkozik.

2. példa: Oroszországban egy asszony egy rendkívül rövid prédikáció alapján jutott hitre, amely csak egyetlen mondatból állt: Isten áldja meg! Egy hívő asszony mondta ezt neki, ismeretlen járókelőnek az utca közepén. Ez volt az azonnali reakciója:
- Melyik Istenre gondol?

Akkor a hívő asszony a Bibliájára mutatott, amely ott volt nála, és azt mondta, hogy ebben a könyvben van szó arról az Istenről, akire ő gondol. Kölcsönadta a Bibliáját az ismeretlen járókelőnek. Amikor az visszahozta neki a Bibliát, örömmel számolt be róla, hogy megtért az Úr Jézushoz:

- Most már tudom, melyik Istenre gondolt!

3. példa: Hollandiából egy Jehova tanúja a Gyakran feltett kérdések c. könyvem alapján egy 32 oldalas levelet írt nekem. A levél egyik hosszabb szakaszában megpróbálta elmagyarázni, miért nem szabad Jézushoz imádkozni. Erősen szélsőséges véleménye a következő volt: „Amikor Jézus a földön élt, nagyon gyakran hívta segítségül mennyei Atyját, és másokat is arra tanított, hogy ugyanezt tegyék. Nincs egyetlen olyan bibliai hely sem, ahol úgy mutatkozik meg, mint akihez imádkozni kell, egyetlenegy sincs! Miért tanította volna akkor a miatyánkot?”

4. példa: *Hitler* sokszor beszélt a „gondviselésről”, amely őt a német nép megmentőjévé tette. Nemcsak vallástalanokat, hanem prominens egyházi embereket is elvakított ez a megfogalmazás, mert úgy gondolták, hogy *Hitler* hisz Istenben. A háború éve alatt, az 1940-45-ös évek fordulóján felhívást intézett a német néphez. Ezeknek a felhívásoknak a végét mindig imádság formájában fogalmazta meg. Ezeket itt részletesen közreadjuk, hogy ítéletet alkothassunk róluk:

1940: „Az 1940-es év kezdetén csak arra kérhetjük az Úristent, hogy továbbra is áldjon meg bennünket a szabadságért, a függetlenségért és ezzel népünk életéért és jövőjéért vívott küzdelemben!”

1941: „Miközben a népeknek ezért a boldogságáért küzdünk (a kapitalista felső réteg ellen), hisszük azt is, hogy így érdemljük meg leginkább a gondviselés áldását. Az Úristen mostanáig beleegyezését adta a harcunkhoz. A jövőben sem fog elhagyni bennünket, ha hűségesen és bátran teljesítjük kötelességünket!”

1942: Az 1942-es esztendő - ezt kérjük mindnyájan az Úristentől - hozza meg a döntést népünk és a velünk szövetséges nemzetek megmenekülésére vonatkozóan.”

1943: „Legyen az a fogadalmunk 1943. január 1-jén, hogy a következő évben neki (a népek) szenteljük minden erőnket. Csak akkor merészelhetjük az Úristentől azt kérni, amit mindig kérünk, hogy ne vonja meg tőlünk továbbra sem a támogatását.”

1944: „Ne az legyen az egyetlen imádságunk az Úristenhez, hogy adja meg nekünk a győzelmet, hanem mérlegelje igazságosan kedvünket, bátorságunkat, szorgalmunkat és áldozatainkat. Ő ismeri harcunk célját. Ez nem más, mint hogy biztosítsuk a fennmaradást népünknek, amelyet Ő maga teremtett. Bizonyára nem marad rejtve előtte áldozatkészségünk és szorgalmunk. Készek vagyunk mindent odaadni, és mindent megtenni, hogy ezt szolgáljuk. Igazságossága addig fog bennünket próbálni, amíg ki nem mondhatja az ítéletet. A mi kötelességünk az, hogy gondoskodjunk arról, hogy ne találtassunk könnyűnek az Ő szemében, hanem megtapasztalhassuk azt a kegyes ítéletet, amely a győzelmet, és ezzel együtt az életet jelenti!”

1945: „Nem tudom ezt a felhívást a nélkül befejezni, hogy meg ne köszönném az Úristennek azt a segítséget, amelyben a vezetés és a nép újból és újból részesült, valamint azt az erőt, amelyet adott nekünk, hogy erősebbek legyünk, mint a baj és a veszély.”

5. példa: Amikor egyszer Kamp-Lintfurtban (Vesztfália) egy érettségiző osztálynak tartottam előadást a teremtésről, Isten iránt sorozatos elutasítást tapasztaltam. Csak

egy olyan diák volt, aki az én oldalamba állt, és kijelentette az osztály előtt, hogy hisz Istenben. Örültem, hogy ez az egy diák ilyen bátran bizonyosságot tett. A szünetben odamentem ehhez a fiatalemberhez, és megkérdeztem, milyen gyülekezetbe jár. Tömör válasza ez volt:

- Muszlim vagyok.

Akkor ott valaki megvallotta Istent, de nem az Úr Jézus Krisztus Atyját, hanem Allahot értette rajta.

6. példa: A kanadai parlamentben már nem imádkoznak Jézus Krisztushoz. Törölték ezt a nevet abból a hagyományos imádságból, amelyet 1877 óta az alsóház valamennyi ülésének megnyitásakor elmondtak. Az imádság átdolgozása egy olyan kezdeményezésre vezethető vissza, amely szerint a régi verzió nem veszi figyelembe, hogy a társadalom sokvallású. Az új szöveg a „mindenható Istent” hívja segítségül.

(Forrás: idea, 94/10, 1994, március 9.)

7. példa: Egy brüsszeli előadás után egy fiatalabb nővel alakul ki hosszabb beszélgetésem. Nem tartozik semmilyen egyházhoz vagy valláshoz, és tudatosan azt mondja magáról, hogy nem keresztyén. De azt is elmondja, hogy imádkozik. Megkérdezem, kihez imádkozik. Erre olyan választ ad, amelyet még soha nem hallottam:

- Azt én sem tudom, de valamilyen istenhez. Ez az isten ismeretlen és személytelen, talán egy kozmikus szellem. Hetente kétszer vagy háromszor hangosan imádkozom hozzá. Nem kérek semmit ettől az istentől, csak a gondolataimtól akarok megszabadulni.

Ezek a példák azt bizonyítják, hogy sokan beszélnek Istenről. Ha azonban alaposabban megvizsgáljuk, kiderül, hogy nem mindegyikük a Biblia Istenére gondol, vagyis nem Jézus Krisztus Atyjára. Sok olyan isten van, amelyet az emberek találtak ki, de élő Isten csak egy van, és Ő az, aki feltámasztotta a keresztre feszített Jézust. Hogy találjuk meg az utat ehhez az egyetlen Istenhez?

2 Kicsoda Isten, Jézus és a Szent Szellem?

Mielőtt az imádság kérdésével közelebről foglalkoznánk, térjünk ki először az Atyaisten, a Fiú és a Szent Szellem egymással való kapcsolatára. Milyen kapcsolatban van egymással Isten és Jézus? Egy személyről vagy két személyről van szó? Ha létezik rangsor, ki van akkor magasabban?

A mi gondolkozásunk nem képes felfogni Istent. Ő felette áll az időnek és a térnek, és kikutathatatlan, ezért már az első parancsolat megtiltja mindenkinek, hogy képszerűen képzelje el. Isten azonban „nem hagyta magát bizonyosság nélkül” (Apostolok cselekedetei 14,17), kijelentette magát nekünk. Ő az egy Isten és ugyanakkor a *három személyben egy* Isten.

a) Ő az egy Isten: Nincs más Isten, csak Ábrahám, Izsák és Jákób Istene (2Mózes 3,6): „Én vagyok az első és az utolsó, rajtam kívül nincs isten” (Ézsaiás 44,6). „Előttem nem lett isten, és utánam sem lesz. Én, én vagyok az ÚR, rajtam kívül nincs szabadító” (Ézsaiás 43,10-11). Ezért így szól a parancsolat: „Ne legyen más istened rajtam kívül!” (2Mózes 20,3). Az, ahogyan az összes többi vallás Istent elképze-

semmis: „Hiszen a népek istenei csak bálványok” (Zsoltár 96,5), „csak olyanok, mint a pusztaszél” (Ézsaiás 41,29).

b) Ő a három személyben egy Isten: Ugyanakkor úgy találkozunk Istennel, mint egy három személyben megmutatkozó egységgel. Nem három különböző Istenről van szó, hanem – ahogyan ezt több bibliai hely is alátámasztja (pl. 1Korinthus 12,4-6; Efézus 1,17; Zsidók 9,14) – Isten akaratának, cselekvésének és lényének hármasságával összhangban levő megnyilvánulásáról. Erről a három személyben egy Istenről a személyek között különbséget téve háromféleképpen beszélünk: Istenről mint Atyáról, Jézus Krisztusról mint Isten Fiáról és a Szent Szellemről. A Máté 28,19 esetében, ahol az Úr Jézus megparancsolja, hogy tegyünk tanítvánnyá minden népet, és merítsük be őket, ez különösen nyomatékos és egyértelmű. A szentháromság kifejezés (lat. *trinitas* = [szent]háromság), amely a Bibliában sehol sem fordul elő, emberi próbálkozás arra, hogy ezt az isteni titkot szavakba foglaljuk.

2.1 Isten, az Atya

Istenhez imádkozott Mózes, a próféták és Isten ószövetségi népe. Jézus Istent mint Atyát állította elé. Csak Jézustól kaptunk arra engedélyt, hogy Istent Atyának szólítsuk. Jézus nem az egyik út a sok közül, amely az Atyához vezet, hanem az egyetlen és kizárólagos (János 14,6). Csak az nevezheti Istent Atyjának, aki személyesen igent mond Krisztus életére, halálára és feltámadására mint az üdvösség Isten által rendelt útjára. Sokan feltételezik, hogy akit egyszer csecsemőkorában megkereszteltek, és így valamelyik egyházhoz tartozik, egyúttal gyermeke is lett Istennek. Ezzel szemben a Biblia azt mondja (János 1,12), hogy csak az Isten gyermeke, aki befogadta az életébe az Úr Jézust (vagyis megtért Hozzá). És Isten csak Isten gyermekeinek az Atyja. Az a gyakori vélemény, hogy „minden ember Isten gyermeke”, és Isten mindenkinek Atyja, akiben Krisztus nélkül is lehet hinni, a Biblia szerint téves. Schiller Örömdórája a legismertebb összefoglalása az ilyen nézeteknek: „Jó Atyát takar az ég, És a csillagsátor, társak” (ford. Jakabffy Imre, Jakabffy Éva).

2.2 Isten Jézusban lett emberré

„Az Ige testté lett” (János 1,14), Isten látható, hallható és tapintható lett (1János 1,1), és hit által meg lehet ragadni (János 6,69). Isten az Úr Jézust küldte el hozzánk, „nyilvánvalóvá tette... hit által minden hívőnek” (Róma 3,22). Így a mi szempontunkból Jézusnak különleges funkciója van. Csak akkor van üdvözítő hitünk, ha hiszünk Jézusban. Értünk ment a keresztre, a mi bűneink büntetését szenvedte el, mi vagyunk azok, akiket drága áron megvásárolt (1Péter 1,18), és ezért Őt kell segítségül hívni, hogy megmeneküljünk (Róma 10,13). Jézus által mehetünk az Atyához (János 14,6), és mint Isten gyermekei kiálthatjuk: „Abbá, Atya!” (Róma 8,15). Jézus Isten Fia, lényében azonos az Atyával: „Én és az Atya egy vagyunk” (János 10,30), ezért mondhatta: „Aki engem lát, látja az Atyát” (János 14,9). Tamás a Feltámadott láttán így kiált fel: „Én Uram és én Istenem!” (János 20,28). Jézus istenségét kifejezésre juttatják még a következő címek és tevékenységek:

- Teremtő (Ézsaiás 40,28 → János 1,3),
- Világosság (Ézsaiás 60,19-20 → János 8,12),
- Pásztor (Zsoltár 23,1 → János 10,11),

- Az első és az utolsó (Ézsaiás 41,4 → Jelenések 1,17),
- Aki megbocsátja a bűnöket (Jeremiás 31,34 → Márk 2,5),
- Az angyalok teremtője (Zsoltár 148,5 → Kolossé 1,16),
- Akit az angyalok imádnak (Zsoltár 148,2 → Zsidók 1,6)

A Filippi 2,6 is hangsúlyozza, hogy Jézus egyenlő az Atyával. Amikor emberré lett, szolgálai formát vett fel. Itt az Atyától való teljes függőségben és engedelmisségben élt. Jézus emberré lételeével összefüggésben egyértelműen felismerhető a rangsor az Atya és a Fiú között. Ahogyan a férfi feje az asszonynak, Isten úgy feje Krisztusnak (1Korinthus 11,3). Most viszont az Isten jobbán ül az Úr Jézus, és az Ő lényének a képmása (Zsidók 1,3). Az Atya a Fiúnak adott minden hatalmat mennyen és földön (Máté 28,18), az ítéletet is Neki adta át (János 5,22), mert Isten mindent az Ő lába alá vetett (1Korinthus 15,27). Végül pedig ezt olvassuk: „Amikor pedig majd alávetetett neki mindent, akkor maga a Fiú is aláveti magát annak, aki alávetett neki mindent, hogy Isten legyen minden mindenkben” (1Korinthus 15,28).

2.3 A Szent Szellem mint isteni személy

A Szent Szellemmel szintén isteni személyként találkozunk, azonban mások a funkciói, mint Isten Fiának. Ő a mi Vigasztalónk és Pártfogónk (János 14,26), és Ő tanít meg mindenre. Ő tárja fel előttünk a Biblia igazságát (János 14,17), helyes módon esedezik értünk Isten előtt (Róma 8,26), és nélküle nem tudjuk Jézust Urunknak nevezni (1Korinthus 12,3b).

3 Kihez szólnak az imádságaink?

Itt hét bibliai szempontot kell figyelembe venni:

3.1 Jézus Istenre mutat

Jézus a földön az Atyához imádkozott. A tanítványainak – és így nekünk is – a *miatyánkot* tanította: „Ti tehát így imádkozzatok: Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved...” (Máté 6,9-13). Ehhez az Istenhez, Ábrahám, Izsák és Jákób Istenéhez (2Mózes 3,6) imádkoztak az ószövetség emberei is.

3.2 Isten Jézusra mutat

Jézus bemelegítéskor Isten vallást tesz arról, hogy Ő a Fia: „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm” (Máté 3,17). A megdicsőülés hegyén pedig így tesz Isten bizonyosságot: „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm, reá hallgassatok!” (Máté 17,5b). Ez azt jelenti, hogy összeköttetésben kell maradnunk Jézussal, és ez a Vele való beszélgetés (= imádság) nélkül nem lehetséges.

A Róma 3,25-ben egy másik központi jelentőségű igehelyet találunk, ahol Isten különösen erőteljesen mutat rá a Fiára. Ezáltal a Fiú a hit alapjává válik: „Mert az Isten őt rendelte... azoknak, akik... hisznek” (Róma 3,25). A hit bizalmat jelent. A bizalom azonban csak kölcsönös kommunikáció esetén lehetséges. Akit Isten arra rendelt, hogy higgyünk Benne, azt arra is rendelte, hogy imádkozzunk Hozzá.

3.3 Jézus önmagára mutat

Jézus Krisztushoz imádkozni nemcsak lehetőség, hanem – amióta eljött ebbe a világba – egyenesen parancs. Ő maga mondta a tanítványainak: "Eddig nem kértetek semmit az én nevemben" (János 16,24), és „[ha valamit kértek tőlem az én nevemben, megteszem](#)" (János 14,14). Itt maga Jézus mondja ki, hogy kérhetjük Őt, imádkozhatunk Hozzá, segítségül hívhatjuk Őt. A Kolossé 3,17 magában foglal mindent, amit mondunk és teszünk – és így a Krisztushoz címzett imádságainkat is: „Amit pedig szóltok vagy cselekesztek, mind [az Úr Jézus nevében tegyétek](#), hálát adva az Atya Istennek őáltala". Maga az Úr Jézus tanítja arra a tanítványait, hogy [kérjék az „aratás Urát](#)" (ez Ő maga!), hogy küldjön munkásokat az aratásába (Máté 9,38; Lukács 10,2): „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés, kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába" (Lukács 10,2).

Jézus az egyetlen közbenjáró Isten és az emberek között (1Timóteus 2,5), és ezért szabad imádságban Hozzá fordulunk. A János 5,22-23-ban még egy alapvető jelentőségű kijelentést találunk a Jézushoz való imádkozással kapcsolatban: „Az Atya nem is ítél senkit, hanem az ítéletet egészen a Fiúnak adta át, hogy mindenki úgy tisztelje a Fiút, ahogyan az Atyát tisztelik. [Aki nem tiszteli a Fiút, az nem tiszteli az Atyát sem](#), aki őt elküldte". Ha imádkozunk az Atyához és a Fiúhoz, mindkettőjüket tiszteljük általa. Isten annyira köti magát a Fiúhoz, hogy aki elhagyja a Fiút (az imádságaiban), az az Atyát sem tiszteli az imáival. Aki azonban tiszteli a Fiút, azzal automatikusan tiszteli az Atyát is: „minden nyelv vallja, hogy [Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére](#)" (Filippi 2,11). Az Atya csak olyan tiszteletet fogad el, amely egyúttal a Fiának is szól, mert „aki tagadja a Fiút, azé nem lehet az Atya sem" (1János 2,23).

[Az első mártírt, Istvánt](#) példaként állítja elének a Biblia, mint aki teljes volt Szent Szellemmel (Apostolok cselekedetei 7,55). Amikor megkövezték, egyértelműen azt olvassuk, hogy Jézushoz imádkozott: „Ur Jézus, vedd magadhoz szellememet!" (Apostolok cselekedetei 7,59). Az Úr Jézust a földi élete idején is Istenként imádták, és Ő ezt elfogadta. Leborult előtte a leprás (Máté 8,2), a vakon született, akit meggyógyított (János 9,38), és a tanítványok is (Máté 14,33). A Biblia szerint ez a legfőbb kifejezése az imádatnak és a hódolatnak.

[3.4 Az apostolok Istenhez imádkoznak, és másoknak is azt ajánlják, hogy ezt tegyék](#)

Pál a 2. Korinthusi levelet Isten dicsőítésével kezdi: „Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, [az irgalom Atyja](#) és minden vigasztalás Istene" (2Korinthus 1,3). Tehát ő maga is Istenhez imádkozik, és ezt ajánlja a hívőknek is, mint például a filippieknek: „Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket [Isten előtt](#)" (Filippi 4,6). Amikor János apostol az angyal hatalma láttán ijedten a földre borul, és imádni akarja az angyalt, Isten követe ezt határozottan elutasítja, és Istenre mutat: „Szolgatársad vagyok... [az Istent imádd!](#)" (Jelenések 22,9).

[3.5 Az apostolok Jézushoz imádkoznak, és másoknak is azt ajánlják, hogy ezt tegyék](#)

Pál a Római levél elején úgy mutatkozik be, mint „Krisztus Jézus szolgája, elhívott apostol” (Róma 1,1). Hasonló megfogalmazást gyakran találunk az újszövetségi levelek elején:

- „Pál, Krisztus Jézusnak Isten akaratából elhívott apostola” (1Korinthus 1,1).
- „Pál apostol, aki nem emberektől, nem is emberek által kapta elhívását, hanem Jézus Krisztus által, és az Atya Isten által” (Galata 1,1).
- „Pál, Isten akaratából Jézus Krisztus apostola” (Efézus 1,1).
- „Péter, Jézus Krisztus apostola” (1Péter 1,1).

Jézus Pált közvetlenül hívta el apostolnak. Jézus a megbízója, és úgy tekint magára, mint aki Jézus parancsainak végrehajtója, Jézus szolgája. Már pusztán ebből a kapcsolatból következik, hogy állandó kommunikációban vannak egymással. Így a Jézushoz való imádkozás egyenesen magától értetődő.

A Kolossé 2,6-7-ben Pál nyomatékosan arra inti a gyülekezetet, hogy imádkozzon Jézushoz: „Mivel tehát már elfogadtátok Krisztus Jézust, az Urat, éljete is őbenne. Gyökerezetek meg és épüljete fel őbenne, erősödjete meg a hit által, amint tanultátok, és hálaadásotok [Iránta] legyen egyre bőségesebb.”

Pál úgy jellemzi a gyülekezetbeli hívőket, mint „a Krisztus Jézusban megszenteltek... akik a mi Urunk Jézus Krisztus nevét... bárhol segítségül hívják” (1Korinthus 1,2). Tehát kifejezetten jellemző rájuk, hogy Jézus Krisztushoz imádkoznak, ez az imádság a mindennapi életük része. Ez itt lényeges különbség azokhoz az imádságokhoz képest, amelyek a zsinagógákban hangoznak el.

„Isten... megváltotta őket a Krisztus Jézus által” (Róma 3,24). János apostol rámutat arra, hogy Jézus Krisztus vére megtisztít bennünket minden bűntől (1János 1,7). Jézus hordozta a kereszten az egész világ bűneit, és ezért Ő az, akitől bűneink bocsánatát kérjük: „Ha megvalljuk bűneinket [Jézus Krisztusnak], hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól” (1János 1,9). A megbocsátás tehát úgy megy végbe, hogy Jézushoz imádkozunk.

Az Újszövetségben gyakran találkozunk az imádságnak olyan formájával, amelyben Istent és Jézus Krisztust egyszerre imádják. Így mondja ezt Pál: „Először is hálát adok az én Istenemnek Jézus Krisztus által” (Róma 1,8).

3.6 Ószövetségi utalások a Jézushoz való imádkozásra

Jézus a János 5,39-ben ezt mondta: „kutatjátok az Írásokat... pedig azok rólam tesznek bizonytságot”. Abban az időben Isten írott Igéjéből csak az Ószövetség volt meg (ÓSZ). Ez világosan elmondja, hogy Jézus már az ÓSZ-ben is megtalálható: a próféták is utalnak rá, de ténylegesen meg is jelenik. Megjelenése azonban nem tűnik mindjárt szembe, gyakran rejtett módon nyilvánul meg, ezért ezeket az eseteket gondos munkával, más igehelyek bevonásával kell feltárni. A sok ÓSZ-i példa közül ragadjuk itt ki azt a rendkívüli találkozást, amelyben Bálámnak volt része.

Miközben Mezopotámiából Móábra ment Bálához, Bálám találkozott az Úr angyalával. A 4Mózes 22,31-32-ben ezt olvassuk:

„Ekkor az ÚR megnyitotta Bálám szemét, aki meglátta az ÚR angyalát, *amint ott áll az úton kivont karddal a kezében. Bálám meghajolt, és arcra borult.*

Az ÚR angyala ezt mondta neki: Miért verted meg a szamaradat már háromszor? Azért jöttem, hogy feltartóztassalak, mert szerintem veszedelmes ez az út.”

Miért nem egy közönséges angyal ez, olyan, amelyet Isten küldeni szokott, miért maga Isten Fia? A szöveg alapján ezt négy dologgal tudjuk indokolni:

1) Az Úr megnyitja Bálám szemét: Egy szempillantás alatt nyilvánvalóvá válik előtte, kivel van dolga. Nem Isten küldöttével, hanem Fia képében magával Istennel. Ezt ismeri fel, és ezért „meghajolt, és arcra borult”. Emlékszünk rá, hogy a Biblia szigorúan megtiltja az angyalok imádatát. A Jelenések 22,8-ban egy angyal hatalmas dolgokat mutat meg János apostolnak. Ez olyan lenyűgöző hatással van rá, hogy leborul az angyal lába előtt, hogy imádjá. De mielőtt megtenné, az angyal megakadályozza ebben: „Vigyázz, ne tedd, mert szolgatársad vagyok... az Istent imádd!” Jánosnak tehát egy angyallal volt dolga.

Bálám történetében azonban az Úr angyala megengedi, hogy Bálám leboruljon előtte. Elfogadja az imádatot, és ezzel annak adja bizonyosságát, hogy Ő a Krisztus.

2) A kard: Amikor János a megdicsőült Urat látja, így írja le a Jelenések 1,16-ban: „szájából kétélű éles kard jött ki”. Az eljövendő Urat is ennek megfelelően mutatja be: „Szájából éles kard jött ki, hogy megverje vele a népeket” (Jelenések 19,15a). A kard az egyik jele annak az erőnek és mindannak a hatalomnak, amelyet Isten az Úr Jézusnak adott. A Bálámmal való találkozásakor is a kard az a jel, amelyről Isten Fiát fel lehet ismerni.

3) Nem megbízásból érkezik: Az Úr angyala ezután ezt mondja: „[Én] azért jöttem, hogy...” Isten követői soha nem a saját döntésük szerint jönnek, hanem mindig Isten küldi őket. Itt viszont ezt olvassuk: „azért jöttem [én magam jöttem], hogy...”.

4) A bűn Isten előtt számít bűnnek: Ezután ezt mondja az Úr angyala: „szerintem veszedelmes ez az út”. Ez tehát nem lehetett egy közönséges angyal. Ami veszedelmes, vagyis ami bűn, az mindig Isten előtt számít bűnnek és nem az angyalok előtt.

3.7 Az angyalok is Jézushoz imádkoznak

A Zsidókhöz írt levél 1. fejezete Isten Fiáról beszél. Ezt találjuk ott:

„Amikor pedig [Isten] bevezeti az elsőszülöttet a világba, ismét így szól [Zsoltár 97,7]: »Imádjá őt az Isten minden angyala!« És az angyalokról ugyanezt mondja [Zsoltár 104,4]: »Angyalait szelekké teszi, és szolgálait tűz lángjává«, de a Fiúról így szól [Zsoltár 45,7-8]: »A te trónusod örökké megáll, ó Isten«” (Zsidók 1,6-8). Az Ige itt Istennek nevezi Jézust, akit minden angyal imád. Pál pedig ezt mondja: „Mert benne [Krisztusban] lakik az istenség egész teljessége testileg” (Kolossé 2,9).

3.8 A Szent Szellemhez való imádkozás

A Szent Szellemhez való imádkozásra (mint ahogy az pl. *Luther Márton* a „Jer, kérjük Isten áldott Szentlelkét, Legfőképpen az igaz hitért” kezdetű egyházi énekében van), nem találunk közvetlen utalást a Bibliában.

4 Összefoglalás

A kérdés, amelyet írásom kezdetén feltettem: kihez imádkozunk?, egyidejűleg magában foglalja ezt a kérdést is: **hogyan lehet örök életem?** Nem is gondolnánk, milyen egyszerű erre a válasz. Meg kell ismernünk Istent, az Atyát **és** a Fiút:

„Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust” (János 17,3).

Nagy jelentősége van itt az **és** szócskának. Aki megáll Istennél, az nem érte el a célt. Fogalmazhatjuk ezt így is: **aki nem ismerte meg a Fiút, és nem imádkozik Hozzá, annak nincs örök élete.** Jézus azt mondta, hogy senki sem mehet az Atyához, csak Ő általa (János 14,6).

Aki Jézust látja, látta Istent; és aki Jézushoz imádkozik, az Istenhez is imádkozott. Érvényes ennek a mondatnak a fordítottja is: aki Istenhez imádkozik, az imádkozott a Fiúhoz is? Az 1János 5,12-ben találjuk meg a választ: **Akié a Fiú, azé az élet; akiben nincs meg Isten Fia, az élet sincs meg abban”.**

Pálnak különleges missziói stratégiája volt. Először a zsinagógákban prédikált, annak a népnek, amelyből ő maga is származott, a zsidóknak. Ezek az emberek nagy valószínűséggel hittek Istenben, hiszen azért jöttek össze istentiszteletre. Pál viszont azt állapítja meg róluk, miután nem fogadták el az Úr Jézust, hogy nem tartották magukat méltónak az örök életre (Apostolok cselekedetei 13,46). Ebből is egyértelművé válik, hogy személytől vagy néptől függetlenül kivétel nélkül csak annak van örök élete, aki a Fiút is ismeri – vagyis elfogadta Őt, imádkozik Hozzá, és Vele él. Ezért mondja Pál a Róma 10,13-ban:

„Aki segítségül hívja az Úr nevét, üdvözülni”.

Ez a segítségül hívás nem történhet másképp, mint imádságban. Tehát egy ember megmenekülése mindig úgy kezdődik, hogy az illető imádkozik Jézushoz. Az, hogy a fenti versben az **Úr**on Jézust kell érteni, kiderül az előtte található 9. versből: „Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed... akkor üdvözülsz”. Azt a felfogást, amellyel gyakran találkozunk, hogy az üdvösséget valamennyi vallásban meg lehet találni, a Biblia összefüggései egyértelműen megcáfolják. A vallásos életnek a legkülönbözőbb formái, változatai és hagyományai vannak, de örök élet egyes-egyedül csak az Isten által rendelt Megváltón, Jézuson keresztül létezhet.

A fentiekben elmondott élményekhez és **példákhoz**, amelyeket **P1-P7**-tel jelölünk, az ismert bibliai szempontok alapján a következő magyarázat fűzhető.

P1: Ez az asszony Lídiához hasonlítható, akiről az Apostolok cselekedetei 16,14-15-ben olvasunk. Lídia zsidó származása alapján először csak Istenben hitt. Csak Pál igehirdetésének hatására ismerte meg az Úr Jézust. Hitre jutott, és aztán be is

merítkezett. Ezért ennek az asszonynak én azt tanácsoltam, hogy imádságban forduljon Jézushoz, és így ő is megmenekülhet, és üdvbizonyosságot nyerhet.

P2: Az az orosz asszony ott az utcán spontán módon rákérdezett a lényegre: melyik Istenről van szó? Talán már foglalkozott egyik-másik vallással, és ezért kérdezett erre rá. A világ sok vallásában olyan isteneket imádnak, amelyeket a Biblia bálványoknak nevez (1Korinthus 6,9-10; Galata 5,19+21; Jelenések 21,8), és amelyeknél nem lehet üdvösséget találni.

P3: Jehova tanúi nem Jézushoz imádkoznak. Nem ismerik a Megváltót, mert nem hívják segítségül (Róma 10,13), és így aztán üdvbizonyosságra sem jutnak el (1János 5,13). A holland levélírónak azt az állítását, hogy a Bibliában nincs arra utalás, hogy Jézushoz imádkozunk, a fent elmondottakkal megfelelően megcáfoltuk.

P4: Az által, hogy Isten nevét használta, *Hitlernek* sikerült összezavarni az embereket, és még sok hívő embert is megnyert magának. Az ő istene azonban semmiképpen sem Jézus Krisztus Atyja volt, hanem a személytelen „úrsten” és a vak „gondviselés”. Ezzel a kegyes álcázással egy egész népet összezavart és félrevezetett. Önmagát Németország führerének és megváltójának tartotta, de sok népre zúdított elmondhatatlan mértékű szenvedést és nyomorúságot. Az ő istene a „hazugság atyja” volt (János 8,44b), ahogyan ezt a cselekedeteiből láthatjuk.

P5: Abban az osztályban nyilvánvalóan nem volt senki, aki Jézus Krisztust mint Megváltóját ismerte volna. A muszlimok nem Jézushoz imádkoznak, ezért ők is kívül vannak az üdvösségen. Isten azonban minden embernek felkínálja a Jézusban való menekvést, így nekik is: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (János 3,16).

P6: A kanadai parlament az új imádsággal engedményt tett a pluralista társadalom különféle isteneinek. Magas árat fizettek ezért: mivel túltették magukat Jézuson, elzárták maguk előtt az utat, hogy elérkezzenek Istenhez, az Atyához. Nagy kár, hogy egy kormány ilyen módon megfosztja magát az áldástól.

P7: Ez az asszony az előadással kapcsolatosan mondta azt, hogy még soha nem hallott Jézusról. Megengedte, hogy a Biblia alapján rámutassak Jézusra, és még azon az estén személyesen döntött az Úr mellett. Azóta megmentett ember.

Megjelent a bázeli független teológiai főiskola Fundamentum c. folyóiratában, 1/1996, 33-47. o.

Ez a táblázat még egyszer összefoglalja azokat a lényeges megállapításokat, amelyeket ebben az írásban tettünk. A Biblia tanítása szerint amióta az evangélium hirdetik, csak két olyan hely van, ahová az imádságainkat címezhetjük: Isten, az Atya és az Ő Fia, Jézus Krisztus. Ez a táblázatban 1 sz. alatt szerepel. Ez az egyetlen, Isten által meghatározott út.

Nr.	Kihez szól az imádság?	Kik imádkoznak így?	Ennek bibliai megítélése
1.	Istenhez, az Atyához és Jézus Krisztushoz	Újjászületett keresztyének (1Péter 1,3)	A Biblia szerint csak két helyre címezhetjük az imádságainkat: Istenhez, az Atyához és a Fiához, Jézus Krisztushoz: „Higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem (= Jézus).” (János 14,1)
2.	Egyedül Istenhez	A zsidók, Jehova tanúi, egyes keresztyének	Az újszövetség ideje óta Isten kinyilatkoztatta, hogy <i>hinnünk kell</i> Benne és a Fiában, Hozzá és a Fiához <i>kell imádkoznunk</i> , és ennek üdvözítő ereje van: <u>a) Amikor valaki csak Istenhez imádkozik:</u> „Akiben nincs meg Isten Fia, az [örök] élet sincs meg abban.” (1János 5,12b) „Aki nem tiszteli a Fiút, az nem tiszteli az Atyát sem, aki őt elküldte.” (János 5,23) <u>b) Amikor Jézushoz imádkozunk:</u> „Akié a Fiú, azé az [örök] élet.” (1János 5,12a)
3.	A fentiekén kívül még egy vagy két más személyhez: Máriához és a szentekhez	A katolikusok, az orosz és a görög ortodoxok	A Biblia megtiltja, hogy élő emberekhez, vagy holtakhoz vagy angyalokhoz imádkozzunk. Amikor János apostol imádni akarta az angyalt, az ezt parancsolta neki: „Vigyázz, ne tedd, mert szolgatársad vagyok... az Istent imádd!” (Jelenések 22,9)
4.	Egyéb: Allah, Manitu, Siva,... a buddhisták és az ezotérikusok imádságai	Különböző vallások követői	A különböző vallások követői nem a Biblia élő Istenéhez imádkoznak: „Amit a pogányok áldoznak, azt ördögöknek áldozzák és nem Istennek.” (1Korinthus 10,20) „Hiszen a népek istenei csak bálványok.” (Zsoltár 96,5)